

Daniela Ferencíková

Etické otázky v diskusii o eutanázii

Posudek diplomové práce předložené na KTF UK 17.4.2006

Práce má 91 stran, z čehož je 87 stran vlastního textu.

Práce je rozdělena na tři kapitoly pojednávající o důstojnosti lidského života (překvapivě obsahuje i pojednání o eutanázii, s poněkud nejasným dělením), o respektování života od početí po přirozenou smrt a o problémech na konci lidského života.

Práce zpracovává své téma s pečlivostí až precizností. Církevní nauka je jí závaznou normou, předkládá a vykládá ji jasně a srozumitelně. Autorka prokázala schopnost práce s církevními dokumenty i další literaturou a je vidět, že je v tomto způsobu práce zběhlá.

Je však nutno říci, že autorka zřejmě nemá odvahu k vlastnímu kladení otázek a vlastnímu hledání odpovědí. Čtenář může dopředu předvídat, jak se bude text dále vyvíjet, a nečeká jej žádné překvapení. Námitky proti tomu, co je oficiální naukou, zřejmě nejsou brány dostatečně vážně, a tím pádem také nejsou dostatečně vážně vyvráceny.

Celá práce jako by stála mimo konkrétní reálný prostor. Když autorka v úvodu práce konstatuje, že legislativa mnoha zemí povoluje praktiky zaměřené proti lidskému životu (str. 6), dalo by se čekat, že budou alespoň některé z těchto zemí později v práci jmenovány a že bude uvedeno, zda je výtka namířena i proti České, příp. Slovenské republice. Toho se však nedočkáme.

Když na str. 42 práce konstatuje, že jsou lidé, a mezi nimi i lékaři, kteří připouštějí dobrovolnou eutanazii, mohlo by čtenáře zajímat, zda se to týká i naší republiky a jaký je postoj veřejnosti a odborné veřejnosti k eutanázii u nás, příp. v jiných konkrétních zemích. To se však nedozvíme.

Když na str. 57-59 a překvapivě znovu na str. 60-63 pojednává o hospicové péči a o hospici, nedozvíme se vůbec, zda i u nás hospice existují a jaké. Když na str. 61 konstatuje, že 80% hospicové péče je domácí a 20% institucionální, nedozví se čtenář, které země či kterých zemí se tato čísla týkají.

Tyto nedostatky se, doufám, vyjasní při obhajobě.

Z práce vůbec nevysvítá, zda její autorka má či nemá s danou problematikou osobní zkušenost, zda kdy viděla těžce nemocného či umírajícího člověka a zda jsou pro ni argumenty proti eutanázii i pro ni něčím víc než neosobní teorií. Tato otázka by se měla vyjasnit při obhajobě.

Tvrzení, že křesťanská etika nepřipouští v otázce sebevraždy žádné výjimky (str. 81) je nutno odmítnout. I tato otázka možnosti bezvýjimečných mravních norem by se měla ujasnit při obhajobě.

Zařazovat milosrdného Samaritána do dějin vývoje hospice (str. 60) není na místě, neboť nešlo o doprovázení ke smrti nýbrž o léčení k životu. Tato výtka možná poukazuje na autorčin nekritický způsob práce s literaturou.

Představa, že bolest vede ke zrání člověka a umožňuje hlouběji proniknout k podstatě Boha a jeho lásce (str. 82) je pouhou teorií, jejíž pravdivost praxe někdy potvrzuje, někdy popírá. Představu, že když člověk pomalu umírá v dlouhých bolestech a ztrátě smyslu života, odpovídá to Boží vůli, je nutno odmítnout jako nekřesťanskou, aniž bychom tím jakýmkoli způsobem obhajovali ukončení života vnějším zásahem.

Práce obsahuje občasné chyby např. v psaní čárek ve větě.

Práci doporučuji k obhajobě.

Doporučené hodnocení: velmi dobře.

V Praze 19.5.2006

Libor Ovečka